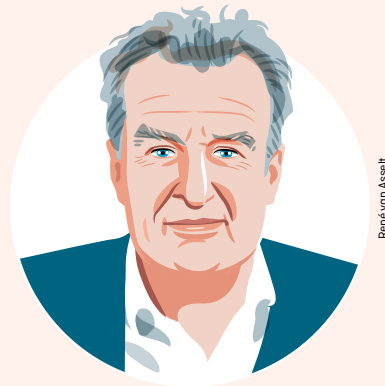

Het gaat best goed met de boomkikker en de witsnuitlibel

René van Asselt

U wordt doodgegooid met verhalen dat het in Nederland (en in rest van de wereld trouwens ook) vreselijk slecht gaat met allerlei zielige plantjes en diertjes. Deze zorg om de biodiversiteit is roerend, maar er zijn gelukkig ook veel voorbeelden van planten en dieren waar het goed of weer goed mee gaat.

Met enige regelmaat voel ik de morele verplichting daarvan kond te doen, niet bij wijze van *cherry picking* – jij kiest alleen maar voorbeelden die in je straatje passen, zo klinkt het op sociale media vaak wanneer ik in deze column aandacht besteed aan planten en dieren waarmee het goed gaat – maar voor het broodnodige evenwicht.

Vandaag is het weer zover. We beginnen met de boomkikker. Dat is een kleine, grasgroene kikker met zuignapjes waardoor hij goed in struiken en bomen kan klimmen. Hij leek rond 1985 min of meer uitgestorven in Noord-Brabant. Ik las een kostelijk verhaal over de boomkikker in natuurgebied De Leemputten bij Udenhout. Ook daar ging het niet zo goed met deze kikker, die een imposante blaas onder de kin heeft waardoor hij vooral 's avonds prachtig kan kwaken.

Voordat u nu afhaakt, omdat amfibieën in het algemeen en kikkers in het bijzonder u geen snars interesseren, dit verhaal gaat natuurlijk niet alleen over kikkers maar minstens evenzeer over ons mensen, zoals bijna altijd wanneer het de natuur betreft.

Zo hebben allerlei ambtenaren en vrijwilligers zich over de boomkikker gebogen. Omdat het in De Leemhuten niet zo goed ging met een bepaalde populatie boomkikkers is een ecologische verbindingzone aangelegd met weer een ander gebiedje (De Brand), waar de boomkikker het nog wel redelijk deed. Daar is over nagedacht, daar zijn allerlei gesprekken over gevoerd, er is uitgebreid boomkikker-overleg geweest.

En natuurlijk zijn er allerlei nota's geschreven, op het ministerie, door de provincie, door de werkgroep Ecologische Hoofdstructuur Begrenzing (ik verzin dit allemaal niet, deze werkgroep bestaat echt). Er is een voormalige steenfabriek aangekocht, er zijn kavels geruild, er zijn vijf poelen gegraven, er is struweel aangelegd, er zijn houtwallen verzezen. Het voortplantingsgedrag van de boomkikkers in kwestie is nauwkeurig bestudeerd, er is gecontroleerd of er niet te veel inteelt plaats had, er is heel veel werk in gegaan. Alles voor de boomkikker!

En met succes. In 2023 zijn er in De Leemputten 400 roepende mannetjes geconstateerd, in 2024 zelfs 600. Sowieso gaat het in heel Nederland weer de goede kant op met de boomkikker, die op de Rode Lijst van zielige dieren de status heeft van Bedreigd. Inmiddels zijn er volgens het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM) meer dan zevenmaal zoveel boomkikkers in heel Nederland als in 1998.

En dan nu over naar de libellen. Dat het goed gaat met de libellen heb ik al eerder gemeld, ook voor het evenwicht. Want er zijn dramatische berichten over de afname van het aantal insecten in Nederland en Noordwest-Europa. Ook daarom is het dus goed om te weten dat het goed gaat met de libellen, die wonderschone beesten die in het Engels de fraaie naam hebben gekregen die bij hen past (drakenvliegen).

Ik werd door een van mijn volgers op sociale media geattendeerd op een artikel in het *Dagblad van het Noorden*. De 68-jarige Arent Anema loopt 's zomers elke maandag om 13.00 uur langs een vennetje (de naam wordt niet gemeld, om de libellen hun rust te gunnen) in de Kop van Drenthe, om libellen en juffers (een onderorde van de libellen) te tellen. Hij zag daar allerlei soorten die volgens de boeken eigenlijk uitgestorven hadden moeten zijn in Nederland, zoals de oostelijke witsnuitlibel, de venwitsnuitlibel en de sierlijke witsnuitlibel. Ook de vuurlibel, de watersnuffel, de tengere pantserjuffer, het lantaarntje, de weidebeekjuffer en de koraaljuffer zijn goed vertegenwoordigd bij het geheime vennetje van Arent Anema.

Ook zijn verhaal gaat natuurlijk niet alleen over libellen en juffers, maar natuurlijk evenzeer over de mens. Over Arent Anema, die elke maandag om klokslag 13.00 uur juffers en libellen telt, dat in zijn notitieboekje noteert, alle observaties doorgeeft aan de landelijke Vlinderstichting (die dat in zijn landelijke database opneemt) en daar gelukkig van wordt.

Wij mensen zijn eigenaardige wezens.

**Elke maandag om
13.00 uur precies telt
Arent Anema zijn juffers**